

Vestnik

»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AVSTRALIJI

«Registered by Australian Post —
Publication No. VAW 1215»
CATEGORY A

LETNIK XXVI. ŠTEV. 8-9

SEP./OCT. 1981

POČASTITEV HAMERJA

Predsedniki treh Slovenskih društev med pogovorom. od leve; Franc Likar (Jadran), Vlado Sluga (S.D. Planica), Marijan Peršič (urednik) Peter Mandelj (bivši predsednik S.D.M.)

V veliki dvorani Camberwell Civic Centra so v ponedeljek 27. julija odmevali glasovi govoric z najrazličnejših koncev zemljske oble. Raznoverstne narodne nošnje številnih etničnih skupin, obrabi različnih ras in mnogokaterih nians kože so bili pomešani v eno veliko družino. Vse prisotne pa je povezovala zavest, da pripadajo generaciji, ki ustvarja novo mnogokulturno avstralsko družbo.

Prilika za ta dogodek je bila slavnostna večerja v čast nedavno odstopivšemu premierja Viktorije g. Dicku Hamerju in njegovi soprogi. To večerjo je priredil poseben odbor, katerega so sestavljali predstavniki etničnih skupin v Melbournu.

Zastopniki kakih 40 etničnih organizacij so se zbrali na tem večeru. Med njimi so bili tudi predstavniki Slovenskega Društva Melbourn, "Jadrana", "Planice". Slovenske učiteljske zveze ter Slovenske Balinarske Zveze Viktorije. Program večera je vodil g. Borg, solicitor, čigar rod prihaja iz Malte. Med častnimi gosti pa so bili tudi g. J. G. Kennett, Minister za Emigracijo in Etnične zadeve Viktorije, g. A. R. Wood, Minister za javna dela ter član

parlamenta Viktorije g. Sgro, ki je naseljenec iz Italije.

Po večerji, katero so prepletali pevske in plesne nastopi raznih narodnih skupin je g. Kennett opisal zasluge, katere ima g. Hamer za priznanje močnega in pozitivnega vpliva novonaseljencev na družabno, kulturno in gospodarsko strukturo Viktorije. G. Borg pa je izrazil g. Hamerju zahvalo za njegovo veliko razumevanje emigrantskih težav in njegovo prizadevanje za njih olajšanje. V priznanje mu je izročil kot poklon vseh etničnih skupin Viktorije lepo skulpturo, delo novonaseljincev iz Grčije.

G. Hamer se je v toplih besedah zahvalil za prekrasen večer in naglasil, da v Avstraliji med različnimi etničnimi skupinami ne sme biti razlike, kajti vsi imamo nekaj zelo važnega kar nas veže: Prav vsi smo naseljenci v tej bogati zemlji, ki nam je sedaj postala dom. Razlika je samo v tem, da so se nekateri naselili preje, pa četudi pred tisočletji, drugi pa še vedno prihajajo.

Bil je nepozaben večer posvečen človeku, ki je vodil Viktorijo v času, ko se je raznokulturnost avstralske družbe pričela dokončno uveljavljati.

Peter Mandelj, Mr. Walter Lippman in Marijan Peršič.

V prešernem razpoloženju

Nino Sluga je imel polne roke brhkih deklet

LIKOVNA RAZSTAVA S.D.M.

Letos se S.D.M. pripravlja že na 5. Likovno razstavo. Do sedaj so na teh razstavah razstavljal samo slikarji slovenska porekla, letos pa smo poleg tega povabili kot goste, etnično skupino iz SRI LANKE — Ceylona.

Obeta se zanimiva razstava na kateri bo sodelovalo 18 slovenskih in 8 Ceylonskih slikarjev.

Razstava se bo vršila na week-end 24. and 25. Oktobra, s pričetkom ob 4h popoldan, ko bo razstavo odprl Hon. J. G. Kennett, minister za emigracijo in etnične zadeve.

Ker je to prav gotovo ena prvih razstav v Viktoriji, kjer sodelujeta dve et-

nični skupini različnih kulturnih ozadij, upamo da se boste razstave udeležili v velikem številu.

Kot poseben gost, katerega pa osebno ne boste spoznali, kajti on živi v Gorici in je svoje slike poslal, je g. Andrej Košič.

V slučaju, da je med vami še kdo, ki bi rad razstavljal, naj se čim preje javi. Prijave sprejema g. Božo Lončar na Tel. 347 8937 in to od kogar koli, ki se ukvarja z risanjem, najsi bo profesionalc ali ne. Pogoj je le-ta, da mora prijavi, ena oseba biti Slovenec, slovenskih staršev ali pa poročen z Slovincem.

VESTNIKOV VEČER

Črno-beli Vestnikov ples se bo letos vršil na soboto 14. novembra 1981. Lani je Vestnik praznoval svojo 25-letnico obstoja in je po barvi tiska ples dobil ime: Črno-beli Vestnikov Večer. Zaželjeno je bilo, da bi prisotni bili oblečeni v črno-bela oblačila, kar je bilo nadvse zadovoljivo saj je večina obiskovalcev sodelovala. Tudi letos je bila želja, da se to nadaljuje in zato bodo ob tej priložnosti tiskane majice (T-shirts) s posebnim "LOGO" Vest-

nika. Te majice bodo na prodaj z vstopnicami, v katere je vključena tudi večerja (smorgasbord). Če se bo slučajno našel kdo, ki te majice ne bi oblekel, bo kaznovan z manjšo denarno kaznijo (dobiček za sklad sestavilnega stroja). Majice bodo seveda poudarjale Vestnik 81/82, a bodo natisnane tako, da jih bo vsak lahko nosil tudi kasneje. Ker bodo ta večer vstopnice omejene, vam priporočamo, da jih nabavite takoj ko pridejo v prodajo.

vestnik

JE NEODVISNO GLASILO SLOVENCEV V AVSTRALIJI

Lastnik: Slovensko Društvo Melbourne

Predsednik: Stan Prosenak

Tajnica: Anica Markič

Odgovorni urednik: Marjan Peršič

Upravno-uredniški odbor: Vasja Čuk, Sandra Krnel, Dušan Lavrič, Jana Lavrič, Božo Lončar, Karen Peršič, Simon Špacapan.

Rokopisov ne vračamo

Letno predplačilo \$ 6.00. Cena številki 50c.

Published by: Slovenian Association Melbourne, P.O. Box 185, Eltham, Vic., 3095

Telephone: Melbourne: 437 1226

Editor: Marjan Peršič

Set-up and printed by: Polyprint Pty. Ltd.

Price — Cena: 50c.

Annual subscription — Letno: \$6.00

Za podpisane članke odgovarja pisec.

Rukopise ne vračamo.

UPRAVNI ODBOR S.D.M. ZA LETO 1981/82

Pošta: G. IVAN BARAT

Referent za Mladino: G. KAREL BEVC,

Prisravnica Dvorane: G. JOŽE BRGOČ

Socijalni Referent in Zabave: G. FRANC HARTMAN

Vzdrževanje Centra: G. FRANC JELOVČAN

Načelnik Gradbenega Odbora: G. ALEK KODILA

Prejšnji Predsednik, Zastopnik za Vestnik: G. PETER MANDELJ

Tajnica, Radijo: GA. ANICA MARKIČ

Športni Referent: G. IVAN MOHAR

Pomočnik Blagajnika: G. GARY ODER

Blagajnik: G. STAN PENCA

Predsednik, Kulturni Referent: G. STANKO PROSENAK

Načelnica Ženske Sekcije: GA. IVANKA TOMAŽIČ

Vzdrževanje Centra: G. JOŽE URBANČIČ

Drugi Podpredsednik, Starešina Lovske in Ribiške Družine: G. JANEZ ZEMLIČ

Prvi Podpredsednik, Načelnik Balinarske Sekcije: G. BRANKO ZELE

VESTNIKOV SKLAD

Vestnikov sklad še vedno vabi svoje bralce k nabiralni akciji za nabavo stavškega stroja. Točnih podatkov služajno ni pri roki, sicer pa je v ta namen bilo darovanih preko en tisoč dolarjev,

kar je lepa vsota in se prav vsem prsrčno zahvalujemo. Ob istem času pa naprošamo vse, ki še niso imeli priložnosti darovati, da izpolnejo spodnji obrazec in darujejo, kolikor pač vsak zmore.

Do priprave te številke "Vestnika" so darovali še sledeči:

M. Andreis ..... \$ 7.00
M. V. Privac \$10.00
S. Drezga ..... \$ 5.00
J. Rakušček \$10.00
F. Mihelčič \$20.00
D. Lavrič \$20.00
M. Rome \$10.00
B. Sdraulič \$10.00
Adamič \$20.00

Svoj prispevek pošljite na:

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE
P.O. Box 185,
ELTHAM, 3095

ali pa ga osebno izročite blagajniku, tajniku ali opolnomočenemu predstavniku S.D.M. na našem Središču v Elthamu.

UPORABITE TISKANO NAKAZILO!

Pomnite, če vsi damo najmanj po \$10, kar za večino poedincev ni velik znesek bomo kmalu uspeli izboljšati in olajšati delo za naše slovensko glasilo v Melbourne.

Imena darovalcev bomo sproti objavljali v "Vestniku".

V "VESTNIKOV SKLAD" za nabavo stavškega stroja prispevam

\$ _____

Ime in priimek _____

Naslov _____

UPOKOJENSKI KROŽEK

Neverjetno hitro čas beži, že zopet obletnica!

Prvo nedeljo v Septembru je Slovensko Društvo Melbourne praznovalo deset-letnico krožka upokojencev.

Res lepa misel. Ustanoviteljica tega krožka je bila pokojna ga. Elka Peršič, ge. Mici Hartman, Danica Hojnik-Kozole in Helena Van de Laak.

Prvi sestanki so bili v Carltonu. Mi za je bila polna dobrot g. Hojnik ge. Marije Cvetko, veliko je pomagala ga. Mici Hartman in več let tudi vodila krožek. Pozneje je prevzelo oskrbo hrane slovensko društvo. Hiša v Carltonu je bila prodana in preselili smo se na lep grič v Eltham.

Sedanja voditeljica krožka je ga. Kati Hartner. Kati je zelo dobra in razumna. Vsakemu privoščiti lepo besedo in pristrčen pogled. Ne mara da se govori o boleznih. Za rojstni dan obhajancu podari darilce, vsi pa godovniku skupno zapojemo. Kadar je kdo v bolnišnici, dobi cvetje, veliko dobro delo za starejše ljudi. Ker vse zelo stane, prodajamo srečke, katere ljudje kar radi kupijo, s tem pa je nekaj zabave.

Vsako leto se nekaj denarja iz naše banke podari društvu v znak hvaležnosti.

Večrat mi pripovedujejo, kako je bilo lepo, ko so imeli prve sestanke na griču v kurniku.

Marsikateri nasmejani obraz iz krožka je šel k večnemu počitku.

Ko sem prvič stopila v krožek misleča; "Sedaj je konec vsega!" Kmalu sem se privadila, vzljubila družbo, spoznala. Starejši ljudje nimajo hudo bje. Čemu? Danes smo — jutri nas ni

več. Vsi se imamo radi. Komaj čakamo prvo nedeljo v mesecu a ne zaradi večerje. Večkrat omenimo naj nam ne pripravijo večerje, društvo ne sliši in nam rade volje streže. Za materinski in očetovski dan imamo prve mize in pri Božični priveditvi prejmemo od društva darilce.

Res, v Elthamu zelo skrbijo za upokojence. Prav pristrčna hvala v imenu vseh in vsem, ki delate v ta dober namen.

Upokojenska družina, M. Bole

Naš urednik Vestnika, g. Marjan Peršič, se je po dolgoletnem delu le odločil za svoj nadvse zaslužen dopust. Z ženo sta pred nekaj tedni odpotovala v Evropo, kjer bosta obiskala tudi prelepo Slovenijo. Vsi sodelavci in prijatelji mu želimo lep odih, ob istem času pa ga komaj pričakujemo nazaj, saj je zelo pogrešljiva oseba v uredniškem odboru kakor med bralci Vestnika.

Če že nekaj časa niste slišali ljubkega glasu naše napovedovalke na Radiu 3EA, Helene Van de Laak, je to zato, ker je bila nekaj časa v bolnišnici. Zvedeli smo, da je sedaj že doma in želimo ji čim hitrejšo okrevanje.

30. julija 1981 se je v Mercy bolnišnici, kar 5 tednov prehitro rodil sinček Vicky in Ediju Zorzut. Čeprav je malo prehitro prikobacal na svet je vse v najlepšem redu in so ga vsi domači prav veselji, posebno pa mamica in očka. Mladi družinici naše čestitke in veliko sreče pri vzgoji mladega Jazona.

KNJIGE NA PRODAJ PRI S.D.M.

Slovenska kuharica.....	\$10.00
Kaj mora žena vedeti o sebi.....	\$9.00
Naredi sama.....	\$10.00
Narava ima vselej prav.....	\$8.00
Imel sem ljubi dve.....	\$8.00
Vse o cvetju.....	\$15.00
Ljubimec lady Chatterley.....	\$9.00

Knjižnica je odprta vsako prvo nedeljo v mesecu popoldan.

Jetsetours

TRAVEL CENTRE

Prvenstvena Avstralska Potovalna Agencija

PRVENSTVENA — ker ima največje število potnikov
PRVENSTVENA — ker ima najbolj usposobljeno osebo
PRVENSTVENA — zato ker vam nudi najnižje možne cene

OBRNITE SE NA
G. KOSTO
PAVLOVIČA ZA VSE
VAŠE POTOVALNE
POTREBE

303 COLLINS STREET MELBOURNE

MLC BUILDING, 19. NADSTROPJE
(na oglu Collins in Elizabeth Streets)

TELEFON: 62-0041

Po uradnih urah g. Pavlovič 26 5689

Očetovski dan

V soboto 5. septembra smo se ponovno zbrali v zelo lepem številu, na družabnem večeru, kjer smo skupno počastili praznik očetov, ter 10-letnico Upokojenske Družine Slovenskega Društva Melbourne. Otroci, pod vodstvom učiteljic, so pripravili kratek kulturni program z deklamacijami, igrico, petjem in plesom. Ni zaostajala Upokojenska Družina, z deklamacijo, katero je sama spisala ga. Bole in s pesmijo sester Anice in Kati nas je tudi ta krožek razveselil. Po končanem pripravljene programu je sledilo še eno presenečenje: predstavljal se nam je naš novi orkester-instrumentalni, katerega so prevladali lonci, pokrovi in kuhovnice iz kuhinje — na veliko razočaranje mi je zmajnkalo filma v kameri, da bi vam lahko te člane orkestra prikazala na sliki. Tisti, kateri se niste udeležili vam je samo lahko žal. Celi večer je potekel zares v lepem razpoloženju.

Spomnili smo se tudi patra Bazilija, kateri zaradi prevelikega dela ni mogel biti med nami. Ravno ta čas mineva 25

let njegovega delovanja med rojaki v Melbourneu za kar smo mu vsi zelo hvaležni. Pater Bazilij, vam pa kličemo še 25 let!

Omembe vredno je tudi to, da so v nedeljo 6. septembra kuhinjo ponovno prevzeli mladinci S.D.M., in nam pokazali česar so zmožni. Lepo je bilo videti njihove nasmejane obraze in prijazno postrežbo, še bolj pa ko, smo uživali njihovo odlično in okusno hrano. Ta dan, se nas je zbralo kar lepo število bilo bi pa lahko še več; na žalost nekateri vse premalo upoštevamo trud mladine in jim s tem ubijamo dobro voljo. Isti dan nas je obiskalo kar lepo število članov kluba Istra, kateri so se prišli malo "vežbat" v streljanju, popoldne pa so se ustavili še na balinišču. Njihov obisk je seveda veliko pripomogel k uspešnemu dnevu za požrtvovalne delavce (kuharice in kuharje) tega dneva. Tako smo pač na 'hribu' preživeli Dan Očetov.

Anica Markič

OČETOVSKI DAN

Pozdravljeni očetje vsi, danes se vaš dan slavi. Da se družino prav vzgoji, tudi oče mnogo potrpi.

Ker dovolj denarja ni, oče si dve del' dobi. Skrbi za hrano, vse — ni čuda če nervozen je.

Kar v družini dobro je, vsa hvala mami gre. Kar v družini kdo zgreši, tega kriv si oče ti.

Kar družina dozori, očala črna izgubi. Popolne sreče nikjer ni, kjer brez očeta se živi.

Očetje vsi ste ljubljani, tudi če žena na vas kriči. Oče, danes ga mal' popij, ostani zdrav do konca dni.

M. Bole

Naš očka danes svoj praznik praznuje. Kakšen pa?

Da se iz gostilne približe, vriska in poje, pa govori po svoje? Ne, tak moj očka ni, moj je vreden vse časti.

To je praznik vseh očetov, ki se nesebično trudijo za nas. Tudi zate bratec.

Zato ga ljubi in spoštuj, nasvetov njegovih pa ne zametuj, če ga tudi kaj popije, se na njega ne huduj.

Včasih če preteško dela, kozarček je za moč, če v družbo gre z prijatelji en kozarček pa na zdravje, drug za lahko noč.

Pa veselo se zapoje, da pozabiš na skrbi, saj preveč imaš jih z nami, saj dragi očka ti.

Zato smo lahko srečni, da te še imamo, premnogi žal te sreče ne poznajo. Ti nas ljubiš in podpiraš, učiš in dobro želiš.

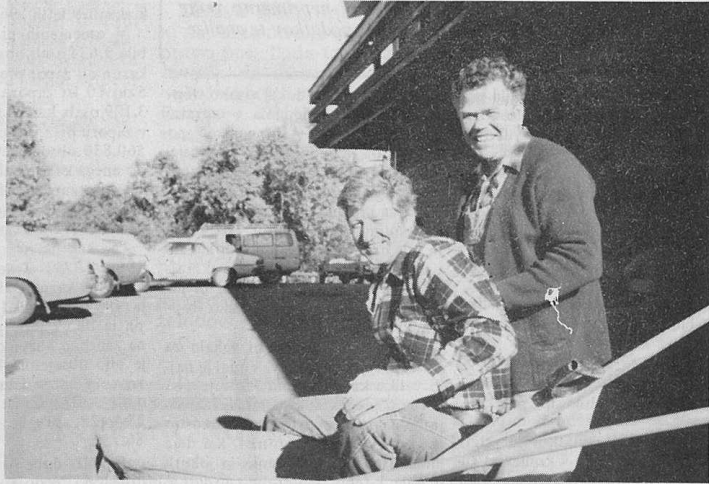
Bog te čuvaj še na mnoga leta, ter hvala ti za vse, tvoj sin in hčerka ponosna sta na te. V. Gajšek

Čiščenje hriba

Kot na lašč se nam je sonce smejalo, da smo lažje počistili naš hrib v nedeljo 30. avgusta. Zbralo se nas je zelo lepo število in to čez 80 članov. Razne skupine delavcev so se razdelile na več koncev in krajev našega zemljišča in tako zares naredili ogromnega dela, katero je bilo že nujno potrebno urediti. Sadila so se drevesa, pokosila se je trava, očistilo se je okrog znamenja, pomila so se vsa okna na našem domu,

raznih odpadkov iz zemljišča se je odpeljalo kar prikolica za prikolice. Mladina je bila tudi zelo živahna na športnem igrišču, v mladinski koči, da ne pozabim šole. Pokazalo se je, kaj se da narediti, če se nas zbere večje število članov.

Vsem, kateri ste se nam pridružili in priskočili na pomoč zares pristrčna hvala — na vas ostale pa pride vrsta dru- gič, kaj ne da?

Prporočam se Slovincem
vzhodnega dela velikega Melbourne
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS

1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
Telefon delavnice 221 5536 — VIC.

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232 4314

Rojak VOJKO VOUK

INCOME TAX RETURNS

Skrozi vse leto nudimo poklicne usluge
pri Vaših raznih davčnih obveznostih in problemih.

MERCURY TAX SERVICE

518 SYDNEY ROAD, BRUNSWICK, VIC. 3056

Telefon: 387 7055 (2 liniji)

Uradujemo:

od ponedeljka do petka 9 am.—8 pm.
v soboto 9 am.—1 pm.

Lastnik podjetja:
STANKO PENCA

NO APPOINTMENTS NECESSARY

Vsak stoti je bil prestopnik

Nekaj podatkov in števil iz analize o stanju kriminalitete v zadnjih predvojnih letih in obdobju sedemdesetih let — Kriminala v povojnem obdobju bistveno manj

Hudo se motijo tisti, ki še danes vztrajno povezujejo pojav najrazličnejših vrst kriminala le z razvojem sodobne družbe. Prestopništvo z vsemi svojimi značilnostmi je spremljevalec človeka že skozi stote tja, pred časom narejena zanimiva primerjava pa kaže na to, da je bilo, denimo, pred vojno število kaznivih dejanj in storilcev v Jugoslaviji neprimerno večje kot v zadnjih nekaj letih. Pogled v nekaj podatkov te analize je prav zanimiv.

V kraljevini Jugoslaviji je bilo leta 1932 na 100 tisoč prebivalcev kar 695 obsojencev, najvišjo številko pa beleži leto 1934, ko so sodišča obdoločila že 916 prestopnikov. V primerjavo nekaj števil iz povojnih let.

Med leti 1968 in 1975 je največ obsojencev najti prav v zadnjem letu — 575 na 100 tisoč prebivalcev, kar je seveda še zmeraj bistveno manj kot v kateremkoli predvojnem letu v obdobju 1932—1939. Poprečje povojnih let kaže, da je bilo v SFRJ obsojenih 526 oseb na 100 tisoč prebivalcev, medtem ko je v zadnjih predvojnih letih bilo to poprečje 796.

Iz teh nekaj podatkov je videti, da je bilo kriminala v kraljevini Jugoslavije za natanko 50,76 odstotka več kot v povojnih letih. Tako je bil v poprečju pred vojno obsojen vsak 126. prebivalec, v SFRJ pa po podatkih omenjene analize le vsak 189. državljan.

Zanimivo bo verjetno tudi videti nekaj podatkov o ustavljenih sodnih postopkih in zavrženih obtožnicah. V letih od 1937 do 1939 je sodišče ustavilo 402.094 postopkov, za nedolžne je bilo proglašanih 608.731 oseb, številke za leta od 1973 do 1975 pa dajejo povsem nasprotno podobo: ustavljenih je bilo vsega 86.850 sodnih postopkov, o nedolžnosti oseb pa izrečenih 260.895 sodb.

Vse to kaže na dokaj visoko stopnjo razvitosti kriminala v takratni Jugoslaviji. Vedeti je namreč potrebno, da je bilo v tistem času najti kaj malo kriminogenih družbeno-ekonomskih faktorjev, saj je šlo večidel za kmečko prebivalstvo z vsemi svojimi značilnostmi. Poleg tega je bila družba ekonomsko dokaj zastopna, industrijsko nerazvita, skorajda brez turizma, kar vse naj bi po prvih ocenah pogojevalo nizko stopnjo kriminala.

Prav nasprotno pa bi veljalo za našo povojno ureditev. V njej je najti veliko kriminogenih faktorjev, ki izvirajo predvsem iz ostanka razrednih odnosov, podružbjanja sredstev za proizvodnjo in promet, kar daje možnosti za izkoriščanje in okoriščanje; k temu je potrebno dodati še hiter ekonomski razvoj, velik priliv kmečkega dela prebivalstva v mesta, bujen razcvet turizma in še kaj. Pa vendar vidimo, da je stopnja kriminala v SFRJ neprimerno nižja.

Mnoge takšni podatki presenečajo, njihova razlaga pa bi nedvomno zahtevala podrobnejšo in tehnejšo analizo. Vsekakor imajo prav tudi tisti, ki se zadovoljijo že z razlago, da kriminala izhaja iz same strukture neke družbe. Najpomembnejše pri vsem tem je razmerje med ekonomskimi in drugimi potrebami neke družbe in možnostjo njihovega zadovoljevanja. In podatki o stopnji

kriminalitete v povojnih letih kažejo, da je nova ureditev to razmerje postavila v prave okvire.

Za konec bo zanimivo videti tudi, kakšnih kazni so se v posameznih primerih posluževali v letih 1932—1939 za storjena kazniva dejanja in k kakšnih v letih 1968—1975.

V omenjenih predvojnih letih je bilo 2.634 oseb obsojenih na smrtno kazen ali zapor preko desetih let, na 5 do 10 let zopora je bilo obsojenih 3.109 oseb, kar 16.691 jih je moralo v zaporu preživeti od enega do 5 let; 560.830 obsojencev je bilo v zaporu do enega leta, medtem ko je bilo denarno kaznovanih 385.989 prestopnikov, kakšne druge kazni pa je obdržalo 31.924 državljanov.

In kakšna je podoba v letih 1968—1975? Z več kot desetletno zaporno kaznijo ali smrtno kaznijo je bilo obsojenih 1.786 oseb, 3.718 jih je bilo v zaporu od 5 do 10 let, na zaporno kazen od enega do 5 let je bilo obsojenih 45.983 prestopnikov, do enega leta pa kar 441.993 oseb. Denarnih kazni je bilo 294.428, drugih oblik kazni pa 86.152.

Seveda dobe ti podatki povsem drugačno podobo, če izračunamo število posameznih kazni na 100 tisoč prebivalcev. Tako zapornih, smrtnih in denarnih kazni je v tem primeru v predvojnih letih neprimerno več, čeprav je po drugi strani seveda res, da to v veliki meri ni odvisno le od teže posameznega kaznivoga dejanja, pač pa predvsem od sistema kaznovnevalne politike v posameznem obdobju.

Kot pribito pa ostaja, da so imeli sodniki in sodišča v predvojnih letih veliko več dela, kot ga imajo danes. Priredil: B. B.

S. M. AUTO SERVICE

na vogalu

HODDLE IN STAFORD STREETS,

ABBOTSFORD, 3061

Tel. 41 4263

se priporoča za vsa

STROKOVNA MEHANIČNA IN

ELEKTRIČNA POPRAVILA:

- * Automatic Transmission Service
- * Tune ups
- * Electronic wheel alignment
- * Computer wheel balancing
- * Tyre and battery sales

Vsem rojakom nudimo 7½% popusta.

VALTERS PAINTING
and PAPERHANGING

Za prvovrstno pleskarsko delo in obešanje zidnih tapet. se obrnite na svojega rojaka

Valter-ja Prosenak,

72 PETRONELLA AVE.,

WHEELERS HILL.

Telefon: 561 5692

NOVICE IZ DOMAČIH LOGOV

NOVA LADJA "JUGOLINJE"

REKA — Pod zastavo reške "Jugolinje" bo plula tudi ladja z nosilnostjo 17.000 ton, ki nosi ime po svojem matičnem pristanišču. Predstavniki Jugolinje so na slovesnem prevzemu čestitali ladjedelnikarjem iz Pulja in Kraljevice za uspešno opravljeno delo. Ladja Rijeka je dolga 160, široka 23,5 metrov, plula pa bo z motorjem z močjo 8250 kilovatov in s hitrostjo 16,6 morse milje na uro.

ODKRITJE REDKE RUDNINE — RUTILA

PRILEP — Blizu Prilepa so odkrili nahajališče rutila, zelo redke titanove rudnine. Na svetu ga je zelo malo, v Evropi ga doslej še niso našli.

Za zdaj še niso natanko ugotovili, kolikšne so zaloge, kaže pa, da jih je dovolj za nekajletno izkoriščanje. Iz rutila navadno pridobivajo titenovo belilo, ki je potrebno skoraj vsem industrijskim vejam.

LOV NA BENCINSKE HLAPE

LJUBIJANA — Ljubljanski inženiring Smelt je razvil in izdelal absorpcijsko-desorbcijsko napravo ali industrijski lovilec, ki uspešno polovi 97 do 98 odstotkov bencinskih hlapov in jih ponovno utekočinja v bencin. Gre za napravo, ki preprečuje nevarno in nezdravo onesnaževanje industrijskih prostorov ter ozračja, in za dosežek, ki ustvarja dvajsetkratni prihranek bencina v nekaterih industrijskih panogah.

Če vemo, da slovenska industrija po zelo zaokroženih ocenah izpusti v ozračje vsako leto za okoli sto milijonov dinarjev bencinskih hlapov, ker jih doslej ni znala poloviti in ponovno utekočiniti v bencin, potem šele spoznamo pravo vrednost po svetu sicer znanega lovilca bencinskih in drugih hlapov. V Sloveniji so tako napravo sami izdelali strokovnjaki, namesto da bi kupili licenčno.

PRINCEVA POROKA

Princ Čarli je svet zbudil, ko je Diano Spenca poročil. Milijoni ljudi celega sveta je svadbo po televiziji gledala.

Princi, pricezjinje vseh strani na svadbo bili so povabljeni. Zelo razkošno bilo je vse, tako nazaj ne pomni se.

Čarlija imajo radi ljudje, Diana se vsem priljubila je. Pri procesiji se Princ smehlja, Diana prijazno z roko mahlja.

V skrbih se ozira Kraljice oko, bo srečno vse skozi parado šlo? Srečno je bilo končano svatovanje, poročena sta šla na potovanje.

Povsod kjer sta se vozila, prijazen sta sprejem dobila. Bog daj mnogo jim moči, srečno vozit skozi temne dni.

M. Bole

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA DONVALE TRAVEL

1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji pridemo tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Australiji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam je na uslugo:

Private car park available. We also come to your home if you desire. Regarding any aspect of your travel requirements: Overseas, Interstate, Cruises, Hotels (Passports, Passport photos, Visas, all travel documents etc...) Contact:

Eric Gregorich
DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Že od leta 1952 je ime GREGORICH dobro poznano v Viktoriji vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRANJSKIH,
ALI SLOVENSКИH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 48 6656 — 48 8757

Postreženi boste v domačem jeziku

NIKO GARŠNJI OTROCI

Kuštroglavec z velikimi rjavimi očmi, star 15 let, velik 1,46 metra, tehta komaj 40 kilogramov. Ime mu je Luis Sergio in sedi v sobi na policijskem komisariatu v Rio de Janeiru in kramlja s policijskim reporterjem. »Dva sem res pospravil, ampak štirje umori, ki so mi jih še naprtili, niso moje delo.« Pripoveduje, kako se že od svojega dvanajstega leta preživlja z ropi. Ne spominja se več, kolikokrat je že ropal, saj pravi, da takšno delo niti ni naporno: zagrozi s pištolo, napadeni se prestraši in od da kar pač fant zahteva, če pa misli, da je to šala, pa konča z nekaj strelji v trebuh.

Sicer pa ni 15-letni morilec in ropar v velikem brazilskem mestu noben izjemen primer. Brazilski časniki so polni poročil o zločinih, ki so jih zagrešili otroci. Direktorji

luksuznih hotelov ob brazilski obali protestirajo proti »razmeram, podobnim divjemu zahodu«. Često se zgodi, da njihove petične tuje goste oropajo mladoletni smrkavci. Gostje se ne počutijo več varne in odjavljajo rezervacije. Tudi mnogi trgovci in poslovniki so iz protesta zaprli svoje lokale v središču Sao Paula. Saj so bili skoraj dneвно oropani ali okradeni.

V Sao Paulu je okoli dva milijona mladoletnikov, ki žive brez družinskih vezi, so podhranjeni in skoraj niso videli šole od znotraj. Okrog 400.000 od teh dveh milijonov jih živi v skrajni bedi. Ti otroci imajo okrog 1200 band, so oboroženi, nekateri tudi z najnevarnejšim orožjem. Ta nova družba se imenuje »otroško podzemlje«. Njihov stil je zločin, korupcija, nasilje, revščina. Govorijo

svoj lasten jezik in odobrava jo le svojo ganstersko moraljo. Otroci so bili lani krivi za 80 odstotkov roparskih napadov, za polovico deliktov z mamili in 20 odstotkov v primerih umorov in ubojev.

Vse to se dogaja v vseh večjih brazilskih mestih. Milijoni otrok rastejo brez čustvenih družinskih vezi. živijo po pločnikih, na plažah, pod viadukti, čež dan pa postopajo po mestnih središčih in predmestjih in vedno iščejo kaj za pod zob ali denar. Nekateri so občasni čistilci čevljev, deklice pa se prodajajo od svojega desetega leta dalje. Za vse pa velja, enotni moto: »Napadi, da ne boš umrl, da boš preživel za vsako ceno!«

Ti »nikogaršnji otroci« so rezultat brazilskega »gospodarskega čudeža«. V zadnjih 15 letih je Brazilija doživela gospodarski razcvet in se je iz agrarne dežele v veliki meri prelevila v industrijsko. Vendar se polovica prebivalstva temu razmerju ni priljubila, še manj prilagodila.

Milijone ljudi so zvalila bogata mesta, zapuščajo podeželje in se naseljujejo na obrobju mest, kjer rastejo revne četrti in se na tak način pogrezajo v še večjo bedo. To je svet lakote, boleznih in socialnega kaosa. Otroci se rojevajo en za drugim, kajti strogo katoliška Brazilija noče nič slišati o načrtovanju družine in kontracepciji. Že majhni otroci so tako pogumni v svet brezobzirnega boja za golo življenje.

Država sicer ima zavode, ki naj bi te otroke spravili na pravo pot. Toda to so takšni zavodi, da otroci pridejo iz njih še večji »strokovnjaki«. Razmere v teh domovih so strahotne. Osebe jih muči, izrablja v svoje namene, ki tudi niso najbolj čisti ali pa jih celo ubija. Stanovalci hiš, ki so v sosesčini, neke take institucije, so pritožili oblastem, da ponoči slišijo brezupne krike otrok in vidi jo prizore, da se jim obrača želodec.

Parents are the top teachers

TEACHERS who discourage parents from helping children to read, in case they use incorrect methods, are wrong. According to the latest research, parental coaching can make the difference between a backward reader and a good one. It can sometimes achieve better results than the most skilled and intensive teaching at school.

The research — by Jenny Hewison, psychology lecturer at Durham University, and Bill Schofield, research fellow at the Open University — was carried out among working-class primary school children in the London boroughs of Barking and Haringey. Until now, experts have said that parents can help their children best by talking, playing, and reading stories. The official Bullock report on reading, for example, warned parents against more formal techniques, such as helping children through a reading scheme.

But Hewison and Schofield found that listening to a child read was the parental activity that had by far the most important effect. It explained more than a third of the difference between one child's reading score and another's. By contrast, the amount and quality of talk in the home made little difference.

In Barking, the researchers found that nearly half the parents of seven and eight-year-olds were coaching their children, even though this was not encouraged by the schools. These children got better reading scores than classmates of equivalent intelligence who lacked parental help. And the more help they got, the higher their scores.

So what would happen if schools encouraged parental help? To find out, the researchers experimented with primary school classes in Haringey. In two of them, children took books home to read to their parents every second night. After two years, most of them were reading better than average for their age-group. In other classes, where there was no such scheme, two-thirds of the children remained below average.

The Haringey experiment also covered two classes which received intensive help from a specially qualified teacher in groups of five or six. These did not, on average, do as well as those who enlisted parental help.

«The help these children got in school was far beyond what any education authority could normally provide», says Ms Hewison. «Yet they still failed to make the same progress as children coached by their parents. Teachers have said that parents will confuse children by using the wrong methods or upset them by putting on too much pressure. We now have firm evidence to the contrary.»

Education officers in Haringey are so impressed by the results that they are urging all primary schools to involve parents; some teachers were specially released to spread the message by home visiting.

— 'Sunday Times'

Consumer's friend fights planned obsolescence

If you have ever wondered why electric toasters last only a year and washing machines start chewing up clothes after two, just ask Dr Jack Schofield.

As an expert in tribology, the science of friction and mechanical wear and tear, Dr Schofield is convinced that obsolescence is built into everything we buy.

«In the old days a washing machine lasted 25 years», Dr Schofield said yesterday. «They lasted this long because manufacturers didn't know how to make them fail.»

Today technology has advanced but, according to Dr Schofield, washing machines are good for only two years of trouble-free use.

«Our washing machines, our irons self-destruct as soon as possible after the end of the guarantee period», he said. «This isn't an act of God; it is planned obsolescence.»

Dr Schofield, a senior lecturer at Liverpool Polytechnic, has been visiting lecturer in Australia's first course to include tribology, which has just finished at Caulfield Institute of Technology. Tribology, from the Greek word for 'rub', was coined during a public inquiry in Britain in 1964, which investigated mechanical failure in industry.

Dr Schofield said industry was dominated by accountants whose sole interest was with the bottom line of their businesses; profit and loss. They had achieved short-term profit, but at the expense of product quality.

«The life cycles of washing machines, sweeping machines and cars have all been falling», he said. «Are we heading for the one-wash washing machine, the

one-walk shoe or the one-sweep sweeper?»

Dr Schofield estimated that 40 per cent of Australia's gross national product was spent on replacing worn-out and broken equipment in homes and industry. Techniques were available for reducing damage caused by wear, but were not being used.

«The application of existing knowledge in solving problems of wear could save Australia \$500 million a year. And that is without trying because the knowledge is already here», he said.

Dr Schofield said one example was of a British company which launched a tyre with a life expectancy of 100,000 kilometres. The next year the company followed with a mark 2 version which cost more but lasted only 65,000 kilometres. He said rubber technology was such that tyres could be built to last the lifetime of a car.

In another case, a manufacturer of electric irons located a thermostat next to a water valve which was known to be leaky. The thermostat usually corroded and jammed on one heat setting after two years.

Dr Schofield said most car mufflers were made of steel pickled to remove scale. The scale actually acted as a partial barrier to corrosion but was deliberately removed.

He said industries were manufacturing products to be thrown away. This was a waste of natural resources as well as energy.

«My argument is that energy is going to run out, that materials are going to run out. We have to change our attitude to this throw-away concept, and make things to last», he said.

† FRANC NOVINEC

V sredo 29. julija je za vedno zatisnil oči Franc Novinec, rodom iz Ljubljane.

Pokojni Franc se je že pred kakimi 30 leti naselil v Melbourne. Pridno se je udejstvoval pri S.D.M. v prvih letih obstoja, pozneje pa se je držal le bolj zase in v krogu svojih najbližnjih prijateljev. Bil izredno nadarjen za slikanje in glasbo. Na sadove njegovega talenta se mnogi starejši člani S.D.M. prav gotovo še spomnijo.

Franceta smo položili k večnemu počitku v ponedeljek 3. avgusta na pokopališču v Tempelstowe.

† YOLANDA VOGRIG

21. avgusta 1981 je po nekajčasnem bolehanju preminula v bolnišni, draga mama in stara mama YOLANDA VOGRIG. Pokojnica je bila stara 69 let.

Poleg hčerke, ge. Marije Prosenak, zapušča moža in šest otrok, ter število vnučkov.

Družini in znancem ob tej izgubi izrekamo iskreno sožalje.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in stare mame

YOLANDE VOGRIG

radi bi se zahvalili vsem, ki ste kakorkoli lajšali bolečino ob izgubi naše drage mame, prispevali cvetje, izrekli sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Vsem prav lepa hvala.

Marija Prosenak z možem in otroci

JOŽE URBANČIČ

Telefon: 850 7226

KAL-CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo — mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd. — vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens — Vanity Units — Wardrobes — Book Shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro obrnite se z zaupanjem na nas! If you are building or renovating call on us with confidence!

3 Pamela Grove, Lower Templestowe, Vic.

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

Evropejci se predajajo fiksanju

z leta v leto cariniki zaplenijo večje količine heroina na naših mejah — Beli prašek zasvaja vse več mladih — Iz Zlatega polmeseca preko Jugoslavije na Zahod

Na mejnem prehodu v Fernetičih so prejšnji teden naši cariniki našli sedem kilogramov heroina, skritega v plastičnih vrečkah v rezervnem kolesu „zabe“, ki jo je vozil turški državljani B. H. Turgut. Vrednost plena se na tržišču z drogo vrti okoli sedemdesetih milijonov dinarjev. To je največja količina mamila, zaplenjenega v naši republiki, nikakor pa ne edini primer v zadnjem času. Januarja so italijanski cariniki na istem mejnem prehodu na turističnem avtobusu našli 1,9 kilograma heroina. Oba primera opozarjata, da se tudi preko naše države spletajo tihotapske poti, po katerih priteka v Zahodno Evropo nevarni heroin. Ali gre zgolj za naključje, da so odkriti tihotapcev s heroinom v zadnjem času pogostejša, ali pa to pomeni, da naše meje prepuščajo vse več tega mamila?

Drugo bo verjetnejše. Strokovnjaki namreč opozarjajo, da je zahodno Evropo zajela prava heroinska mrzlica. Uživanje tega mamila je še pred nekaj leti veljalo za težak socialni problem, značilen predvsem za ameriško družbo, danes heroin straši po Evropi. V neapeljskem predmestju Portici visijo plastične brizge kar po vejah; v

zahodnoberlinskem Bahnhof-Zoo so lani zabeležili čez tisoč novih zasvojenecv heroina, najmlajšemu je komaj 11 let; v Parizu so nekateri kavarnarji zvrtili luknje v kavne žličke, da jih uživalci heroina ne kradejo za pripravo mamila. V vseh velikih zahodnoevropskih mestih je moč videti mlade zasvojenca, kako se vlačijo po klopeh v parkih, se zbirajo na javnih straniščih za fikse, vise omamljeni na ograjah, se potikajo po zanemarjenih mestnih predelih. Dekleta se prodajajo, fantje kradejo, da bi prišli do denarja za prepotrebni fiks, kot v žargonu pravijo injiciranju heroinske raztopine v vene.

Če ponovno pogledamo našo domačo statistiko, je porast uživanja heroina delno razviden tudi po količini, zaplenjeni na naših mejnih prehodih. Pred dvema letoma so naši cariniki zaplenili 31 kilogramov heroina, leto kasneje 91,5, lani pa že 301 kilogram. To je seveda le drobec, saj so na mejnih prehodih po vsej Evropi zaplenili celo tona heroina, pa še to je manjši del vsega mamila, ki je lani prišlo na evropski trg.

Evropa je ponovno postala središče heroinske trgovine, katere lovke segajo na eni strani

v dežele tradicionalne predelovalke opija, na drugi strani pa v razviti svet, ki je potrošnik vsakovrstnih mamil. Pred leti so sicer zlomili zloglasno marseško zvezo, vendar so iz pepela te tihotapske organizacije zrastle nove, še močnejše. Najvplivnejša in najmočnejša je sicilijanska zveza, ki skrbi za evropsko in ameriško tržišče, odkar so Američani dokaj uspešno zatrli pridelovanje surovin za mamila v Južni Ameriki. Nasprotno pa so oživel pridelovalci opija v tako imenovanem Zlatem polmesecu, kamor spadajo Iran, Afganistan in severni Pakistan. Ker so omenjene dežele v dokajšnjih gospodarskih škripcih, Afganistan pa ima celo gverilsko vojsko, ki jo je treba nekako vzdrževati, vidijo enega od virov denarja v prodaji opija. In tako so ponovno zasejali polja z makom.

Iz surovega opija v skritih tovarnicah pridobivajo različne izvlečke, na koncu pa še najdragocenejši beli prašek — heroin. Nato pride na vrsto dobro organizirana mreža „trafikanov“, potnikov, ki prenašajo mamila v Pariz, London

Frankfurt in druga razpečevalska središča. Pri tihotapljenju se poslužujejo najrazličnejših tri-

kov, od kovčkov z dvojnimi dnom in skritih prostorov v avtomobilih in tovornjakih pa vse do najprostejše „žive pošiljke“, kar pomeni, da si potnik naveže nekaj vrečic heroina na telo in za nekaj dni odleti z letalom v eno od evropskih prestolnic.

Policija je dejansko nemočna. Nemogoče je pregledati

vsakega posameznika in milijonske armade delavcev, ki se vozijo na delo v Nemčijo in druge razvite dežele, ob praznikih pa domov. Del te migracijske reke teče tudi preko Jugoslavije, zato ne more biti naključje, da na naših mejah cariniki zaplenijo vse več heroina.

Medtem ko se na računih gangsterskih tolpi kopiči bogastvo, pa heroin žanje smrtno žetev med evropsko mladino. Lani je v Zahodni Nemčiji zaradi posledic uživanja heroina umrlo 400 ljudi, kar je glede na

število prebivalstva zaskrbljujoče, saj je več kot v ZDA, kjer heroin že dolgo straši. V Italiji se je število smrtnih primerov zaradi heroina močno dvignilo in lani je umrlo že 300 ljudi. Na Švedskem je bilo 150, v Franciji, na Danskem in v Švici pa število presega 100.

Sedanja razširjenost uživanja heroina pa še ni na vrhu. Kot napovedujejo strokovnjaki, bo zasvojenost s heroinom v Evropi dosegla vrh v naslednjih letih, če seveda policiji ne bo uspelo pristriči peruti rastoči trgovini z nevarnim mamilom.

PO SVETU

PO SLUŽBENI dolžnosti sta se navadila vleči cigarete z marihuano in sploh uživanja raznih mamil dva policajca iz ameriškega mesta Aurora. Zadolžena sta bila za odkrivanje prekupčevalcev mamil, in da bi pridobila njihovo zaupanje sta se najprej delala, kot da sta sama zasvojenca, no, kmalu se jima ni bilo treba več pretvarjati.

NIČ NI pomagalo 48-letni nuni Flotejo iz grškega samostana v Pepolinistisu, da je poudarjala, kako je tu in tam potegnila kak dim le zato, ker je potem lažje in bolj goreče molila. Policija je kljub svetosti omenjene sestre menila, da ji ni nihče dal pooblastila, da lahko na svojem samostanskem vrtičku goji marihuano in jo kadi. Pa tudi nič kaj ji niso verjeli, ko je trdila, da marihuane ni posadila sama, marveč da je seme „trave“ zanesel k njeni celici božanski dih.

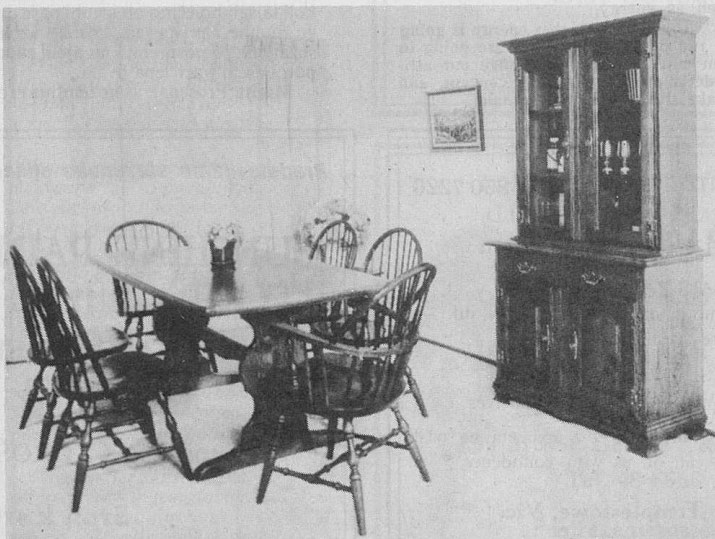
Podružnica Slovenijalesa iz Ljubljane

EURO FURNITURE Pty. Ltd.

Uvoz, Proizvodnja, Veleprodaja

Naše pohištvo iz masivne bukovine v kolonialnem in modernem slogu je na prodaj v vseh znanih trgovinah s pohištvom širom Avstralije.

Nič ni lepšega od domačega bukovega gozda. Del te domačnosti je prav gotovo v naših izdelkih. Oglejte si široko izbiro v naših razstavih salonih v tovarnah v Melbournu in Sydneyu ali pa nam pišite in poslali vam bomo brezplačni katalog.

SYDNEY

2A Bessemer Street,

BLACKTOWN,
N.S.W., 2148

Tel. (02) 621 8260

MELBOURNE

18—20 Glenvale Crescent,

MULGRAVE,
Vic. 3170

Tel. (02) 560 1000

Zna pisati....

Bilo je v času zmerne gospodarske krize kakih 25 let nazaj. Za tiste čase sem se smatral že za trdnega naseljenca, saj sem se že kar ustalil in premenjal po dvehletnem kontraktu že par službenih mest. Naposled sem delal kot uradnik, v beli srcaji s kravato in bil prepričan, da bom na tem poslu ostal kar stalno. Toda prišlo je drugače kar čez noč. Enega petka popoldne sem dobil pismo, da jim je pač žal, a ker nimajo dovolj dela me morajo odpuščati.

Na vso srečo sem imel dobrega prijatelja pri železnici, ki je imel za tiste čase odlične zveze. Obrnil sem se nanj: "Če vzameš za prvo silo kar ti dajo ti lahko pomagam", je dejal Bill.

Že kar naslednji ponedeljek zjutraj na vse zgodaj sem šel z njim na nakladališče postaje Spencer Street, kjer je imel "Timekeeper" svoj urad. Kljub rani uri je bila stala že dolga vrsta moških pri okencu uradnika, ki je do deljeval časna dela.

Bill me je peljal kar mimo vseh do samega Timekeeperja:

"How are you George," ga je nagovoril "imaš delo za tegale mojega prijatelja? Vzel bo karkoli, samo, da ima delo."

George se je počeljal za ušesi: "Vidiš dolgo vrsto, ki čaka, vendar tebi bom že ustregel. It will cost you a drink. Kaj zna govoriti angleško?"

Bill pa:

"Seveda zna in tudi pisati, saj ni zastoj hodil v šole na kontinentu." "Right-o", tebi na uslugo ker si a boncer bloke" je dejal George, "reci mu naj se javi ob 11. uri ponoči pri foremanu na razkladalšču v Kensingtonu. In še to, naj se ne obleče preveč lepo, kajti delo ni zelo čisto."

Bil sem nad vse hvaležen obema. Nič zato če je delo umazano, glavno, da ga imam. Kajti prav tiste čase so pričeli prihajati naseljenci iz Italije v velikem številu in zagrabili za vsak posel.

Zvečer mi je žena pripravila najslabša oblačila, ki sem jih imel. Bila je zgodnja pomlad in blata vsepovsod na pretek. Stare gozdarice, vojaške hlače in srjaco, ki sem jih dobil pri sprejemu v taborišče v Bonegilli. Staro vojaško jopico, beretko na glavo in temno modro prebarvan star vojaški plašč. Sedel sem v "Standard 8" in se odpeljal na postajo Kensington.

Vratar je zaspalo premeril mojo "uniformo" od glave do pete in kar hitro se mu je posvetilo:

"O, že vem, vi hočete na razkladalšču za klavnico. Kar pojdite tu po tej stezi ob progi, saj ni več kot miljo daleč."

Skočil sem iz perona na stezo ob tračnicah. Termos steklenica in malica sta šklopotala v torbi ko sem se spodtkoval ob kamenje. Še dobro, da je bila mesečina. Kaj kmalu sem zaslišal goveda mukanje in meketanje ovac pomešano s človeškimi glasovi ter pasjim laježem.

Na koncu železniške ploščadi, ob kateri so na eni strani stali živinski vagoni na drugi pa pregraje za živino, sem našel barako-office. Bila je polna moških, očitvidna delavcev, ki so prišli na isti posel kot jaz. Sodeč po "krvavo pobarvanih" izrazih so bili povečini avstralskega rojstva, le tu in tam se je zaslišala neangleška beseda. Pa zelo po-tiho, kajti takrat smo bili še "New Australians" in še nismo imeli korajže tako po svoje rogoviliti, kot danes ko smo "etniki". V odprtem ognjišču je gorel ogenj in zatohlo vroč zrak v baraki me je spominjal na stricov hlev v moji rojstni vasi.

Hitro sem našel foremana, kajti bil je edini ki je imel na sebi nekako železničarsko uniformo:

"Da, slišal sem o tebi, mate. Si prijatelj "dolgega" Billa. Rekel je, da znaš pisati. To bo že prav prišlo. Najprvo pa se moraš izkazati pri drugem delu. Šele potem boš lahko napredoval do sviničnika."

Vprašal sem ga kakšno je delo. "Naj te nič ne skrbi. Je lažje kot nakladati vagona na Spencer Streetu. Čez par minut pripelje vlak napolnjen z ovcami. Treba je samo izgnati ovce iz

vagona v pregraje od koder jih bodo potem odgnali v klavnice."

No dobro, sem si mislil, saj to ni tako težka naloga, huje bi bilo izganjati goveda. Pa sem se zmotil. Za vsako stvar je potrebno znanje in spretnost. Tudi za izganjanje ovac iz vagonov.

Kmalu je prisopihal napovedani vlak. Dolg kot kača se je ustavil ob ploščadi. Že moje prvo presenečenje je bilo, da so bili vagoni predeljeni v dva nadstropja.

Vlak se je ustavil in videl sem kako drugi delavci, vsak pri svojem vagonu odpirajo železna mrežnata vrata. Pri vagonu, ki se je ustavil pred menoj sem tudi jaz napravil slično. Res dobro, da nisem bil drugače oblečen. Gozdarice so se pogreznile v slamo prekrito z odpadki. Ovce so pričele meketati kot, da se jim je prikazal sam volkodlak. Jaz pa:

"Ššššš! Ššššš! Ven! Ven! Out! Out!"

Bolj sem nerodno čepeč mahal s rokami in jih priganjal bolj so ovce silile v kote in mi kazale repe. Niti ena ni hotela k vratom a še manj skozi vrata. Vrišče je prestrašilo še ovce na zgornji polovici vagona in njih skakanje in cepetanje je povzročilo, da se je skozi razpoke v stropu pričelo vsipati blato in prah. Vse moje priganjanje je imelo ravno nasprotni učinek. Mesto ovac sem jaz, ves obupan zapustil vagon.

Ko stojim tako in brezmočen kako se drugi vagoni praznijo in ovce preriva-joč se druga čez drugo bežljajo v ograde pride do mene foreman, tokrat v znak svoje avtoritete s širokim modrim klobukom na glavi. Ob svitu luči se mu kljub vsej zanemarjenosti blešči na klobuku trak z napisom "Victorian Railways":

"Well, imel sem prav ko sem dejal Timekeeperju, da ako znaš pisati še ne pomeni, da si dober za vsak posel, pa naj bo še tako preprost. Za vsako stvar mora človek imeti skušnje. Namesto, da mahaš z rokami in zapoveduješ ovcam po človeško, poidi v vagon po vseh štirih in lajaj kot pes, pa boš videl kako te bodo ubogale."

Mislil sem, da se norčuje. Ko pa mi je bolj strogo dejal "Kaj pa čakaš, get inside!" sem se skoraj jokajoč od sramu in ponižanja spet splazil v vagon. Toda glej ga čuda, čim sem pričel oponašati pasje lajanje so se ovce pričele odmikati od mene in še kar dokaj urejene pričele skakati proti vratom in ven v zagrade.

Videl sem, da je imel foreman prav. Skušnja je pač najboljša učiteljica. V par nočeh sem se tako izuril v lajanju, da je foreman držal obljubo in me povišel na mesto, kjer sem dobil svinčnik in papir ter moral prešteti ovce in goveda za klavnico. No to pa je že druga storija.

Kakor neumen morda nekomur izgleda gornji doživljaj, vendar je eden onih, ki se mi je kot karakterističen za naša prva leta v Avstraliji za vedno vtisnil v spomin.

M. P.

ANEKDOTE

Bismark je obdedoval s cesarjem. Ko je opazil, da na mizi ni francoskega vina, je ukazal lakajau:

»Prinesite steklenico originalnega burgundca!«

Cesarju to ni bilo prav in je počutil kanclerju:

»Čudim se, da vi, ki ste tak patriot, zahtevate francosko vino!«

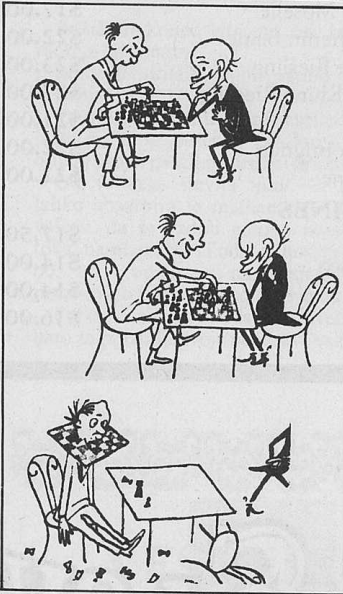
»Veličanstvo,« je odgovoril Bismark in pokazal z roko na začetek trebuha, »patriot sem do tu, naprej pa ne!«

Slavni ameriški književnik in humorist Mark Twain je nekoč kosil z neko mlado ženo. »Kako čudoviti lepi ste,« ji je rekel.

»Škoda, da tudi jaz ne morem kaj takega reči za vas,« je odgovorila dama, ki je bila znana po svoji pokorila.

»Napravite kot jaz: zlazite se!« ji ni ostal dolžan Twain.

SESAVIL KOBENT	VARAKA POMOTA	SIKLA DATELE CORLAND	DEKO KACJA	NE- KRAJZI PRED- SEJAK ZARAVAN	ALHINIST SOPI	MEJNA REKA MED RIVARSK IN BIH	MESTO V SEB TALITI OB NADSE	TKANJINA ZA ZAVESE	KARLO- VAC	99	PERIZJA	OLIKA
KONEC PILCOZI									KOS SUKANDA			
LUTKA									TEPŠKA PAPICA			
BAJEZ HOLJA PRISADA									HEV MESTO V OB VZROK BILLO GORE		VODNA ZEMAL	
PUCINI TEVA OPERA						ŠALICEH SKO OKOLJE						
PIČEK TIBERE (AMERIK)					VRSTA ZETA	ŠEENIK SLEDE VALU KIS KIS EPIFA					FREBI- VALEČ ČAVAR KORALE (NAN)	UVA- JANJE V DELO
	DEEL UST	SEBANI PRETEK STOČ						NIKAL NICA			KRAT NA VRSSEM ARAB- ŠIK KNEJZ	
MODRI JANI								TEOP ZIVALI				
SETEV					HITER TEK ZIVAL- ZGOPEA				STAREŽI SOVA ČILE KORALE (NAN)			
TINE SEOT					KELTSKI PESNIK PREVEČ UNGAR				VEZNI ELEMENT ZNAKVI BELO VINO			
LJU- BILJANI EKA VILA BLAGOVNI						NAŠ TELO VADNE (MIR)					JOŠIP STETAR TEOP- ŠKA ŠAKA	
OKRAGNI KULTRA PRELI- NICA					HEJŠKI BREMKA BALKAN NARODNA SOMBOR						IGRALKA HAROSE STEFAN VLEPI	
SEVNO KONJINA BAGLIN STVAL					ČOP ZADNJA SKPOLNI VSE- KREK							IGRALKA GARDNER
GOŠPO- DAR/ UPRA/ VITELJ							ZENSKA KI LEVA MOŠKE TOMIR- VANJE					

OKA NESA

»Oka nesa!« kliče sine mali, steza prstke, sili mi v naročje. »Oka nesa!« očke vprašujoče prosijo: naj, očka, no, pošali

se s sinkom, ki tako nestrpno čaka, ko dolge ure samcat presreva. da si še zanj utrgaš drobec dneva in se pomenita ko dva možaka.

Sklonim se in že se drobna roka oklene krčevito me krog vrata, že stiska sine k meni lica zlata pa cepeta in vriska: »Oka! Oka!«

In že se smejeva in že kramljava, vseprek: o mamic, o polžu, ptičku, o pujsu, očku, muhi in konjičku pa še o tem, zakaj »mu« reče krava.

Tako se meniva. Zdaj v smehu, modra zdaj ko dva bradata modrijana. O, glas srebrni, lica namejana in svetli očki — ko golobčka modra!

V očesih teh, široko uprtih vame, čujem srce nedolžnega otročka: Kako je velik in močan moj očka! Kako vse zna! Da, to je očka zame.

Zavpil bi, ko prislunhem govoriči srca, ki vdano se privija k meni. O sine, sine, sine nebogljeni, grenko strmeti je v obraz resnici!

Močan in velik očka tvoj! Ne! Smešen se zdi ljudem, ko tvoj pajac brez ušesa, ki skoz preklani zadek slamo stresa. Da, ko pajac jim je tvoj očka smešen!

O, sine moj! Kadar ihtim od besa, obupa in mi dvom srce razgrebe, takrat sem manjši, revnejši od tebe, saj ni ga, da mu kriknem: Oka, nesa!

Ivan Minatti
Moderni Slovenski pesnik

REŠITEV KRIŽANKE (Vodoravno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Slovenia with a friend.

Get together with a friend and really save on Slovenia wines. It pays to buy by the crate, carton or pallet. Get a few more friends together and have a party. Choose from a range of fine red, white or sparkling wines. Or try them all. Throw your own wine tasting at home with our special selection of two dozen wines.

Varieties include Cvceek, with its typical rose colour or our special vintage Cabernet Sauvignon, a superior quality dry red wine produced from a blend of 85% Cabernet Sauvignon and 15% Shiraz Grapes. We also introduce Altar wine, a limited release riesling made from pure fermented grape juice and free from adulterations. Slovenia has the wine for every occasion.

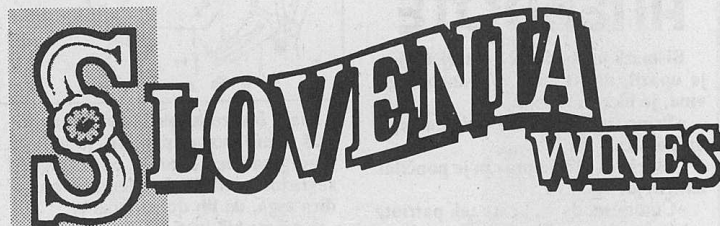
If you buy by the pallet now, we offer free delivery to your club, shop or home. For orders phone (08) 295 1184, or Sydney distributor (02) 59 4911.

**Free
Delivery**
on every pallet
bought.

Slovenia Special Binnings

WHITE WINES	PRICE PER DOZ*		
Moselle	\$17.00	Shiraz	\$15.00
Chenin Blanc	\$22.00	Hermitage	\$15.00
Rhine Riesling	\$23.00	Cabernet Sauvignon	\$25.00
Spatlese Rhine Riesling	\$23.00	SPARKLING WINES	
Riesling	\$21.00	Haloski Biser (Pearl of Haloze)	\$14.40
White Frontignan	\$22.00	Zagorski Biser (Pearl of Zagorje)	\$14.40
Altar Wine	\$22.00	Biser of Istra (Pearl of Istra)	\$14.40
RED WINES		Rosse Spumante	\$14.40
Rose	\$17.50	Rosso Spumante	\$14.40
Lambrusco	\$14.00	Slovenia Champagne	\$24.00
Cvceek	\$14.00	FLAGONS	
Claret	\$16.00	Rose	\$1.80 each

*Recommended selling price

Slovenia, the wine to drink with friends

The sign of
good service.

JETSPRESS

A unit of
Mayne Nickless.

FLIGHT INTERNATIONAL PTY. LTD. (S.A.)

107 South Tce., Adelaide, S.A. 5000 Tel: (08) 212 2630